

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

REMZİYE KAYALI BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/562)

Karar Tarihi: 28/11/2018

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Engin YILDIRIM
Üyeler : Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Recai AKYEL
Raportör : Volkan ÇAKMAK
Başvurucu : Remziye KAYALI
Vekili : Av. Zeynel GÜVENÇ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, özlük haklarına ilişkin olarak açılan davada yargılamanın makul sürede tamamlanmaması ve hukuka aykırı karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlali iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 8/1/2014 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
6. Başvurucu, Anadolu Üniversitesi bünyesinde memur olarak çalışmaktadır.
7. Başvurucu 2007 yılının Ağustos ayından itibaren geriye dönük olarak yararlandırılmadığını veya eksik yararlandığını belirttiği döner sermaye ücretlerinin ödenmesi istemiyle idari başvuruda bulunmuştur. Söz konusu talep Anadolu Üniversitesi Yönetim Kurulunun 18/12/2007 tarihli işlemiyle reddedilmiştir.
8. Ret işleminin iptali istemiyle açılan davada Eskişehir 2. İdare Mahkemesi (Mahkeme) 29/5/2008 tarihli kararıyla davayı süre aşımı yönünden reddetmiş, ancak ret hükmü Danıştay Sekizinci Dairesinin 16/12/2008 tarihli kararıyla bozulmuştur.

9. Bozma ilamına uyan Mahkeme 29/3/2010 tarihli kararıyla davayı kısmen süre aşımı yönünden kısmen de esas yönünden reddetmiştir. Gerekçede öncelikle 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. maddesi uyarınca döner sermaye ödemelerinin yapılan işin niteliğine göre farklılık gösterebileceği ve üniversitenin döner sermaye gelirin e yapılan katkı oranında ücret belirlenmesinin eşitlik ilkesine aykırılık taşımadığı hatırlatılmıştır. Başvurucunun ileri sürdüğünün aksine emsallerine kendisinden fazla döner sermaye ücreti ödenmediği yönünde belirleme yapıldıktan sonra başvurucuya 2547 sayılı Kanun'un öngördüğü sınırlar içinde kalınarak hizmet gereklerine uygun döner sermaye ödemesi takdir edildiği ve işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilmiştir. Diğer taraftan başvurucunun idari başvuru yaptığı tarihten geriye dönük olarak altmış günün dışında kalan taleplerinin 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca süre aşımı nedeniyle incelenemeyeceği ifade edilmiştir.

10. Ret hükmü Danıştay Sekizinci Dairesinin 16/11/2012 tarihli kararıyla onanmış ve karar düzeltme istemi aynı Dairenin 18/9/2013 tarihli ilamıyla reddedilmiştir.

11. Başvurucu, nihai kararı 9/12/2013 tarihinde tebellüğ etmesinin ardından 8/1/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

12. Mahkemenin 28/11/2018 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkına İlişkin İhlal İddiası

1. Başvurucunun İddiaları

13. Başvurucu, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

14. *Ferat Yüksel* (B. No: 2014/13828, 12/9/2018) kararında Anayasa Mahkemesi; yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı ya da yargı kararlarının geç veya eksik icra edildiği ya da hiç icra edilmediği iddiasıyla 31/7/2018 tarihinden önce gerçekleştirilen bireysel başvurulara ilişkin olarak Tazminat Komisyonuna başvuru imkânının getirilmesine ilişkin yolu ulaşılabilir olma, başarı şansı sunma ve yeterli giderim sağlama kapasitesinin bulunup bulunmadığı yönlerinden inceleyerek bu yolun etkililiğini tartışmıştır.

15. *Ferat Yüksel* kararında özetle anılan başvuru yolunun kişileri mali külfet altına sokmaması ve başvuruda kolaylık sağlaması nedenleriyle ulaşılabilir olduğu, düzenleniş şekli itibarıyla ihlal iddialarına makul bir başarı şansı sunma kapasitesinden mahrum olmadığı ve tazminat ödenmesine imkân tanınması ve/veya bu mümkün olmadığında başka türlü telafi olanakları sunması nedenleriyle potansiyel olarak yeterli giderim sağlama imkânına sahip olduğu hususunda değerlendirmelerde bulunulmuştur (*Ferat Yüksel*, §§ 27-34). Bu gerekçeler doğrultusunda Anayasa Mahkemesi, ilk bakışta ulaşılabilir olan ve ihlal iddialarıyla ilgili başarı şansı sunma ve yeterli giderim sağlama kapasitesi olduğu görülen Tazminat Komisyonuna başvuru yolu tüketilmeden yapılan başvurunun incelenmesinin bireysel

başvurunun ikincil niteliği ile bağdaşmayacağı sonucuna vararak başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir (*Ferat Yüksel*, §§ 35, 36).

16. Mevcut başvuruda söz konusu karardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

17. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

1. Başvurucunun İddiaları

18. Başvurucu; döner sermaye uygulamasında eşitlik ilkesine aykırı davranıldığını, Mahkemenin hatalı yorumda bulunduğunu ve hukuka aykırı karar verdiğini, özlük haklarını alamaması nedeniyle zarara uğradığını belirterek Anayasa'nın 10., 35. ve 36. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

2. Değerlendirme

19. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun iddiaları dikkate alındığında şikâyetin karar sonucuna yönelik olduğu anlaşıldığından incelemenin bu kapsamda yapılması uygun görülmüştür.

20. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kapsamda ilke olarak mahkemeler önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile uyumsuzlukla ilgili varılan sonucun adil olup olmaması bireysel başvuru konusu olamaz. Ancak bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden, bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik içeren tespit ve sonuçlar bu kapsamda değildir (*Ahmet Sağlam*, B. No: 2013/3351, 18/9/2013, § 42).

21. Somut olayda iddia, savunma ve tüm dosya kapsamı incelenerek ilgili kısımları yukarıda belirtilen (bkz. § 9) gerekçe ile hüküm kurulmuştur.

22. Mevzuatın, somut olayın ve delillerin yorumlanması yukarıda anılan ilkeler (bkz. § 20) uyarınca uyumsuzluğu çözmekle görevli mahkemenin takdirinde olup bireysel başvuruda değerlendirmeye konu edilemez.

23. Buna göre başvuru tarafından ileri sürülen iddialar, delillerin değerlendirilmesi ve hukuk kurallarının yorumlanmasına ilişkin olup kararda bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan bir durumun da bulunmadığı dikkate alındığında ihlal iddialarının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

24. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının da, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıktırca dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 28/11/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Recai AKYEL